

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av förmögenhetsskattelagen**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att de stadganden i förmögenhetsskattelagen som gäller förmögenhetsskattelättnad för ägarföretagare ändras. Det föreslås att den ägarandel av aktierna i ett aktieföretag som berättigar till lättnad sänks från nuvarande 20 % till 10 %. I lagen föreslås dessutom mindre tekniska ändringar som förenklar beskattningen och föranleds av att annan lagstiftning har ändrats.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1997 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1997. Lagen skall tillämpas första gången vid beskattningen för 1997. Det stadgande som gäller definitionen av ett offentligt noterat bolag skall dock tillämpas redan vid beskattningen för 1996.

**MOTIVERING**

**1. Nuläge och föreslagna ändringar**

Tidpunkten för bestämmande av värde

När företagstillgångarna räknas ut anses enligt 13 § 1 mom. 4 punkten förmögenhetsskattelagen som värdet på en fastighet, byggnad eller konstruktion som ingår i anläggningstillgångarna beskattningsvärdet, om det är större än den icke avskrivna anskaffningsutgiften. Förfarandet är detsamma, om det sammanlagda beskattningsvärdet för de värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna överstiger den sammanlagda icke avskrivna anskaffningsutgiften för värdepappren. Vid jämförelsen används beskattningsvärdet för skatteåret i fråga, vilket bestäms först kring kalenderårets slut. Om ett samfunds skatteår utgår betydligt tidigare, har beskattningsvärdet inte ännu bestämts då samfundet lämnar in sin skattedeklaration och inte ens alltid vid den tidpunkt då samfundsbeskattningen annars kunde verkställas i sin helhet.

I propositionen föreslås att till lagens 13 § fogas ett nytt 5 mom., i vilket stadgas om en annan tidpunkt för beaktande av beskatt-

ningsvärdet för fastigheter, byggnader, konstruktioner och värdepapper när det gäller sådana samfund vilkas skatteår utgår den 30 september eller tidigare. När det gäller dylika samfund skall som beskattningsvärde för en fastighet, byggnad eller konstruktion samt värdepapper anses beskattningsvärdet för året före skatteåret när 13 § 1 mom. 4 punkten tillämpas. Detta avviker från huvudregeln i lagens 11 §, enligt vilken egendom uppskattas till det värde som den hade vid skatteårets utgång.

Den föreslagna ändringen gör det möjligt att verkställa förmögenhetsbeskattningen av samfund enligt samma tidtabell som inkomstbeskattningen. Totalt har ändringen inte någon större ekonomisk betydelse, eftersom det endast finns ett fåtal samfund som betalar förmögenhetsskatt. Till följd av ändringen kan samfunden själva ange också sin nettoförmögenhet rätt, vilket minskar skatteförvaltningens kostnader.

Ändringen gäller inte samfund som är befriade från förmögenhetsskatt, såsom aktieföretag. Aktieföretagens nettoförmögenhet bestäms dock aktiernas beskattningsvärde och matematiska värde. Då det är ändamåls-

enligt att aktiernas beskattningsvärde räknas ut i samband med att samfundets inkomstbeskattning för föregående år verkställs, är det motiverat att också uträkningen av aktiebolagens nettoförmögenhet ändras. Närmare stadganden om detta ingår i finansministeriets beslut om grunderna för beskattningsvärdet av affärsaktier (1539/94) och beslut om grunderna för bostadsaktiers beskattningsvärde (996/93). Avsikten är att dessa beslut ändras särskilt så att som beskattningsvärde för motsvarande anläggningstillgångsposter används beskattningsvärdet för ett år tidigare än för närvarande.

#### Förmögenhetsskattelättnad för ägarföretagare

En skattelättnad som gäller förmögenhetsbeskattningen av företagare har ingått i förmögenhetsskattelagen sedan skatteåret 1995. Enligt lagens 12 § 2 mom. betraktas som en fysisk persons och ett inhemskt dödsbos skattepliktiga tillgångar 30 % av företagets till näringsverksamheten hörande nettoförmögenhet eller av den fördelade andelen av sammanslutningens dylika nettoförmögenhet. Enligt lagens 26 § 2 mom. anses som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 20 % av aktierna i ett offentligt noterat bolag, 30 % av det gängse värdet av en aktie. För andra bolag gäller stadgandet i lagens 27 § 6 mom., enligt vilket som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 20 % av aktierna i ett i denna paragraf avsett bolag som idkar näringsverksamhet, anses 30 % av beskattningsvärdet av en aktie.

Avsikten med förmögenhetsskattelättnaden var ursprungligen att lindra beskattningen av ägarföretagare. När det gäller samfund har kravet på en ägarandel om 20 %, som är en förutsättning för lättnaden, i vissa fall visat sig vara för begränsande och därför föreslås det att kravet skall lindras.

Det föreslås att lagens 26 § 2 mom. ändras så att som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 10 % av aktierna i ett i 1 mom. nämnt bo-

lag, skall anses 30 % av det gängse värdet av en aktie. Det föreslås också att lagens 27 § 6 mom. ändras på motsvarande sätt så att som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 10 % av aktierna i ett i denna paragraf avsett bolag som idkar näringsverksamhet, skall anses 30 % av beskattningsvärdet av en aktie.

#### Definition av offentligt noterade aktier

Om beskattningsvärdet för aktier i ett börsbolag eller avtalsmarknadsbolag som avses i värdepappersmarknadslagen (495/89) eller i ett bolag vars aktier är föremål för handel vid ett förfarande som anordnas av fondkommissionärssamfundet så som avses i den nämnda lagen stadgas i 26 § 1 mom. förmögenhetsskattelagen. Med avtalsmarknadsbolag avses ett s.k. OTC-bolag och med den senare definitionen ett bolag som noteras på en mäklarlista.

Definitionerna av offentligt noterade aktier måste ändras till följd av den ändring av värdepappersmarknadslagen som trädde i kraft den 1 augusti 1996 (581/96). Indelningen av värdepapper i tre kategorier slopades i lagen och de värdepapper som är föremål för offentlig handel delades in i börsvärdepapper och marknadsvärdepapper. Med börsvärdepapper avses värdepapper som är föremål för handel på fondbörsens börslista. Med marknadsvärdepapper bedrivs handel vid ett annat förfarande för förmedling av kontakt mellan köpare och säljare, för vilket det finns fastställda regler.

Värdepapper som noterades på OTC- eller mäklarlistan kunde bli föremål för handel antingen på börslistan eller vid annan offentlig handel som anordnades av fondbörsen. Fondkommissionärsföreningen, som hade upprätthållit OTC- och mäklarlistorna, överlät handeln med de värdepapper som noterades på dessa listor till Helsingfors Fondbörs Ab efter det att ändringen av värdepappersmarknadslagen hade trätt i kraft. De värdepapper som noterades på OTC- eller mäklarlistorna skall således nu noteras på börslistan eller andra listor som fondbörsen upprätthåller.

Det föreslås att lagens 26 § 1 mom. ändras så att beskattningsvärdet för aktier i ett bolag som noterats på en fondbörs som avses i

värdepappersmarknadslagen (495/89) eller vid annan offentlig handel som ordnas av fondbörsen skall vara 70 % av det gängse värdet med de undantag som anges i 2 mom. Detta är en teknisk ändring som inte inverkar på innehållet i stadgandet.

## 2. Ekonomiska verkningar

Utvidgningen av förmögenhetsskattelättnaden minskar skatteintäkterna med uppskattningsvis 5—10 milj. mk. De andra förslag som ingår i propositionen har inga väsentliga ekonomiska verkningar.

## 3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

## 4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1997. Lagen skall tillämpas första gången vid beskattningen för 1997. Det föreslås dock att lagens 26 § 1 mom. skall tillämpas första gången vid beskattningen för 1996.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

# Lag

## om ändring av förmögenhetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992 (1537/92) 26 § 1 och 2 mom. och 27 § 6 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 29 december 1994 (1481/94), samt fogas till 13 § ett nytt 5 mom. som följer:

### 13 §

#### *Värdet av företagsförmögenhet*

Om ett samfunds skatteår utgår den 30 september eller tidigare, anses vid tillämpningen av 1 mom. 4 punkten som beskattningsvärdet för samfundets fastigheter, byggnader eller konstruktioner samt värdepapper beskattningsvärdet för året före skatteåret.

det gängse värdet med de undantag som anges i 2 mom.

Som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 10 procent av aktierna i ett i 1 mom. nämnt bolag, anses 30 procent av det gängse värdet av en aktie.

### 27 §

#### *Beskattningsvärde för andra aktier*

#### *Beskattningsvärdet för offentligt noterade aktier*

Beskattningsvärdet för aktier i ett börsbolag som avses i värdepappersmarknadslagen (495/89) eller för aktier som noteras vid annan ovannämnda lag avsedd offentlig handel som ordnas av fondbörsen är 70 procent av

Som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 10 procent av aktierna i ett i denna paragraf avsett bolag som idkar näringsverksamhet, anses 30 procent av beskattningsvärdet av en

aktie.  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1997. Lagens 26 § 1 mom. tillämpas dock första gången vid beskattningen för 1996.

Denna lag träder i kraft den 1997.  
\_\_\_\_\_

Helsingfors den 3 september 1996

**Republikens President**

**MARTTI AHTISAARI**

*Minister Arja Aho*

## Lag

### om ändring av förmögenhetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992 (1537/92) 26 § 1 och 2 mom.  
och 27 § 6 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 29 december 1994 (1481/94), samt  
fogas till 13 § ett nytt 5 mom. som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

#### 13 §

#### *Värdet av företagsförmögenhet*

Om ett samfunds skatteår utgår den 30 september eller tidigare, anses vid tillämpningen av 1 mom. 4 punkten som beskattningsvärdet för samfundets fastigheter, byggnader eller konstruktioner samt värdepapper beskattningsvärdet för året före skatteåret.

#### 26 §

#### *Beskattningsvärdet för offentligt noterade aktier*

Beskattningsvärdet för aktier i ett börsbolag eller avtalsmarknadsbolag som avses i värdepappersmarknadslagen (495/89) eller i ett bolag vars aktier är föremål för handel vid ett förfarande som anordnas av fondkommissionärssamfundet så som avses i den nämnda lagen är 70 procent av det gängse värdet med de undantag som anges i 2 mom.

Som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 20 procent av aktierna i ett i 1 mom. nämnt bolag anses 30 procent av det gängse värdet av en aktie.

#### 26 §

#### *Beskattningsvärdet för offentligt noterade aktier*

Beskattningsvärdet för aktier i ett börsbolag som avses i värdepappersmarknadslagen (495/89) eller för aktier som noteras vid annan ovannämnda lag avsedd offentlig handel som ordnas av fondbörsen är 70 procent av det gängse värdet med de undantag som anges i 2 mom.

Som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 10 procent av aktierna i ett i 1 mom. nämnt bolag, anses 30 procent av det gängse värdet av en aktie.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

## 27 §

*Beskattningsvärde för andra aktier*

Som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 20 procent av aktierna i ett i denna paragraf avsett bolag som idkar näringsverksamhet, anses 30 procent av beskattningsvärdet av en aktie.

Som skattepliktiga tillgångar för ett inhemskt dödsbo eller en fysisk person, som ensam eller tillsammans med make, förälder, barn eller barns bröstarvinge äger minst 10 procent av aktierna i ett i denna paragraf avsett bolag som idkar näringsverksamhet, anses 30 procent av beskattningsvärdet av en aktie.

*Denna lag träder i kraft den 1997.  
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1997. Lagens 26 § 1 mom. tillämpas dock första gången vid beskattningen för 1996.*